

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 30 czerwca 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję
Znak sprawy: PAD2.056.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Marek Różański

Odpowiedź na petycję

Szanowny Panie,

w związku z Pana petycją z 16 maja 2026 r. w sprawie zmiany art. 47 ustawy o podatku akcyzowym, Minister Finansów, dziękując za zgłoszenie postulatu, na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, przedstawiam poniższe stanowisko.

Zgłoszony postulat i jego uzasadnienie

W nadesłanej petycji postuluje Pan o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, w celu wprowadzenia zmian w art. 47 ustawy o podatku akcyzowym, polegających na zastąpieniu aktualnego brzmienia tego przepisu, tj.:

„Art. 47.1. Produkcja wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy, w tym opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, oraz wyrobów akcyzowych innych niż określone w załączniku nr 2 do ustawy, objętych stawką akcyzy inną niż stawka zerowa, może odbywać się wyłącznie w składzie podatkowym, z wyłączeniem produkcji:

1) wyrobów akcyzowych, z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona w wysokości równej lub wyższej od kwoty akcyzy przypadającej do zapłaty od wyprodukowanych wyrobów akcyzowych, albo z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie, pod warunkiem że wyprodukowany wyrób jest również wyrobem akcyzowym zwolnionym od akcyzy ze względu na przeznaczenie;”

– następującym brzmieniem:

„Art. 47.1. Produkcja wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy, w tym opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, oraz wyrobów akcyzowych innych niż określone w załączniku nr 2

do ustawy, objętych stawką akcyzy inną niż stawka zerowa, może odbywać się wyłącznie w składzie podatkowym, z wyłączeniem produkcji:

1) wyrobów akcyzowych, z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona w wysokości równej lub wyższej od kwoty akcyzy przypadającej do zapłaty od wyprodukowanych wyrobów akcyzowych **w roku ich sprzedaży pod warunkiem, że różnica w kwocie zostanie dopłacona**, albo z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie, pod warunkiem że wyprodukowany wyrób jest również wyrobem akcyzowym zwolnionym od akcyzy ze względu na przeznaczenie;”.

Ponadto, sugeruje Pan, że „Niezbędne jest też dodanie w przepisach wprowadzających zapisu: **„Art. XXX Art. 47 ust 1 pkt 1 w brzmieniu wprowadzonym zmianą z dnia ma zastosowanie do wszystkich postępowań prowadzonych bez względu na datę ich rozpoczęcia.”**.

Jako cel wprowadzenia ww. zmian wskazuje Pan uniknięcie generowania dodatkowych, nieuzasadnionych obciążeń oraz uniknięcie niezgodności polskich regulacji, w tym ustawy o podatku akcyzowym z przepisami zasadniczymi.

Proponuje Pan zmianę art. 47 ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym, który wskazuje na obowiązek produkcji określonych wyrobów akcyzowych w składzie podatkowym i przewiduje w jakich przypadkach i jakie wyroby akcyzowe mogą być produkowane poza składem podatkowym, jak również określa zamknięty katalog przypadków, w których obowiązek produkcji w składzie podatkowym nie ma zastosowania.

Pana zdaniem, obecnie obowiązujące przepisy ustawy o podatku akcyzowym pozwalają na interpretację zmuszającą podmioty działające na rynku do **podwójnego opodatkowania** akcyzą w przypadku produkcji napojów alkoholowych.

Według Pana, produkcja napojów alkoholowych poza składem podatkowym, np. w miejscu ich sprzedaży (w gospodarstwie agroturystycznym, restauracji), z użyciem alkoholu etylowego nabytego w poprzednim roku z zapłaconą akcyzą, może powodować niejasności interpretacyjne i prowadzić właśnie do powstania podwójnego opodatkowania akcyzą.

Pana zdaniem, przepisy umożliwiające odliczenie zapłaconej akcyzy nie uwzględniają okoliczności **corocznego podwyższania stawki akcyzy na napoje alkoholowe**. Wskutek tego, w przypadku „mieszania (produkcji) spirytusu z innymi składnikami” lub wytwarzania nalewek, a następnie sprzedaży wytworzonych napojów alkoholowych, zaburzony jest mechanizm odliczenia zapłaconej akcyzy.

Twierdzi Pan, że „przepisy były tworzone bez uwzględnienia okoliczności corocznego podwyższania akcyzy na napoje alkoholowe, co obecnie prowadzi do nierównego traktowania przedsiębiorców i może powodować niezgodność z prawem, nawet, przy zachowaniu należytej staranności w działaniu”.

Według Pana, użycie do produkcji napoju alkoholowego nabytego w poprzednim roku uniemożliwia odliczenie zapłaconej akcyzy od napoju alkoholowego wyprodukowanego w roku następnym.

Ponadto, podnosi Pan, że producent chcący korzystać z napojów alkoholowych nabytych od wytwórców - rolników, którzy korzystają z możliwości obniżenia stawki akcyzy o 50%, nie ma możliwości użycia takich napojów.

Stanowisko wobec propozycji zawartej w petycji

Na wstępie należy podkreślić, że Ministerstwo Finansów nie pozostaje obojętne wobec zgłaszanych inicjatyw nowelizacji prawa podatkowego. Jednakże, nie każda ze zgłaszanych przez obywateli inicjatyw jest uzasadniona i może zostać zrealizowana.

Odnosząc się do Pana propozycji zmiany art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym, należy zauważyć, że odnosi się ona do przepisu, który przewiduje obowiązek produkcji wskazanych wyrobów akcyzowych (w tym napojów alkoholowych) w składzie podatkowym, z wyłączeniem określonych przypadków. Produkcja w składzie podatkowym wyrobów akcyzowych wskazanych w tym przepisie stanowi zasadę, od której przewidziano wyjątki. Takim wyjątkiem jest m.in. produkcja wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona w wysokości równej lub wyższej od kwoty akcyzy przypadającej do zapłaty od wyprodukowanych wyrobów akcyzowych.

Twierdzi Pan, że w przypadku regulacji przewidzianej w art. 47 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy intencją ustawodawcy było, aby nie powstawał „obowiązek ponownego naliczenia akcyzy, gdy nowy napój powstaje z napoju z opłaconą uprzednio akcyzą, o ile nie zmieniają się jego właściwości lub cechy powodujące konieczność zaliczenia do innej pozycji CN”. Wbrew temu twierdzeniu, intencją ustawodawcy w tym przypadku było jedynie umożliwienie podmiotom prowadzenia produkcji wyrobów akcyzowych poza składem podatkowym, w sytuacji gdy nie zachodzi ryzyko uszczuplenia należności podatkowych, w związku z tym, że akcyza od wyprodukowanych wyrobów akcyzowych jest niższa lub równa akcyzie zapłaconej uprzednio od wyrobów akcyzowych wykorzystanych do produkcji nowych wyrobów. Regulacja przewidziana art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym nie jest powiązana z przepisami dotyczącymi stawek akcyzy, które są określone w innych przepisach ustawy i które w różnym czasie mogą być zmieniane.

Całkowicie nieuzasadniony jest Pana zarzut dotyczący podwójnego opodatkowania akcyzą napojów alkoholowych. Z żadnych przepisów ustawy o podatku akcyzowym nie wynika, że mamy do czynienia z takim podwójnym opodatkowaniem. Akcyza jest podatkiem pośrednim, jednofazowym (jednokrotnym), co oznacza, że od danego wyrobu akcyzowego może być tylko raz zapłacona, na określonym etapie obrotu. Gdy akcyza zostanie prawidłowo naliczona i odprowadzona, dalszy obrót **tym samym wyrobem** nie podlega już ponownemu opodatkowaniu tym podatkiem. W ustawie o podatku akcyzowym zasada jednokrotności opodatkowania została wyrażona w art. 8 ust. 6, zgodnie z którym, jeżeli w stosunku do wyrobu akcyzowego powstał obowiązek podatkowy w związku z wykonaniem jednej z czynności, o których mowa w ust. 1, to nie powstaje obowiązek podatkowy na podstawie innej czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą, jeżeli kwota akcyzy została, po zakończeniu procedury zawieszenia poboru akcyzy, określona lub zadeklarowana w należytej wysokości, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. Podkreślić przy tym należy, że zasada ta

dotyczy konkretnego wyrobu, od którego akcyza została zapłacona, np. alkoholu etylowego użytego do produkcji innego napoju alkoholowego, np. nalewki. W tym przykładzie akcyza nie może być powtórnie pobrana od alkoholu etylowego, natomiast nalewka, jako nowy, wyprodukowany wyrób podlega opodatkowaniu akcyzą, jednakże akcyza ta może być obniżona o akcyzę zapłaconą od alkoholu etylowego użytego do produkcji. **Akcyza powinna być obniżona tylko o taką kwotę, jaka została wcześniej zapłacona.** Nieuzasadniona i niezgodna z obowiązującym mechanizmem poboru akcyzy byłaby obniżka akcyzy od nalewki o kwotę wyższą niż została wcześniej zapłacona od alkoholu etylowego, a do tego prowadziłaby postulowana zmiana przepisu. W przypadku podwyższenia stawki akcyzy np. w kolejnym roku od alkoholu etylowego, podmiot produkujący nalewkę z wykorzystaniem alkoholu etylowego, od którego akcyza została zapłacona rok wcześniej, faktycznie nie może obniżyć kwoty akcyzy od nalewki o wyższą akcyzę od alkoholu etylowego, jaka obowiązuje w roku produkcji, jednak w żadnym przypadku nie można tu mówić o podwójnym opodatkowaniu akcyzą. Akcyza w tym przypadku jest bowiem płacona od innego, nowo wyprodukowanego wyrobu, tj. od nalewki.

Zaproponowane przez Pana sformułowanie w art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym powoduje, że odnosi się on tylko do wyrobów akcyzowych **wyprodukowanych w roku ich sprzedaży**, a tym samym wyklucza możliwość produkcji poza składem podatkowych wyrobów akcyzowych, które nie będą sprzedawane w roku ich produkcji. Nie wszystkie jednak wyprodukowane wyroby akcyzowe są sprzedawane do konsumpcji w kraju. Są one również np. przedmiotem dostawy wewnątrzwspólnotowej, czy eksportu. Pana propozycja nowelizacji przepisu wyklucza produkcję wyrobów akcyzowych poza składem podatkowym z przeznaczeniem innym niż sprzedaż. Ponieważ sugerowane brzmienie przepisu ograniczyłoby możliwość produkcji wyrobów akcyzowych poza składem podatkowym do wyrobów, które w tym samym roku zostały wyprodukowane i jednocześnie sprzedane, wprowadzenie takiej zmiany spowodowałoby nieuzasadnioną ingerencję ustawodawcy w sposób prowadzenia działalności w zakresie podatku akcyzowego w przypadku produkcji poza składem podatkowym. Taka zmiana przepisu byłaby więc niekorzystna dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie podatku akcyzowego.

Ponadto trzeba podkreślić, że produkcja wyrobów akcyzowych poza składem podatkowym (jeżeli są spełnione warunki prowadzenia takiej działalności) jest zawsze prawem, a nie obowiązkiem przedsiębiorcy. Może on więc produkować wyroby akcyzowe w składzie podatkowym nawet wówczas, gdy zostały spełnione przesłanki do wyłączenia danej działalności z obowiązku produkcji w składzie podatkowym.

Niejasny jest również zaproponowany przez Pana zapis w art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym, że „różnica w kwocie zostanie dopłacona”, bowiem nie jest doprecyzowane ani wyjaśnione przez kogo, kiedy, na jakich warunkach i czego/jakich wyrobów ma dotyczyć dopłata?

Również sugerowany przez Pana zapis, że nowelizacja art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym ma zastosowanie do wszystkich postępowań prowadzonych bez względu na datę ich rozpoczęcia, jest zbyt ogólny i nieprecyzyjny. Nie wiadomo jakich „wszystkich postępowań” ma dotyczyć i w jakim zakresie? Zwrot

„postępowania prowadzone bez względu na datę ich rozpoczęcia” oznacza, że dane przepisy lub zasady stosuje się wstecznie (z mocą retroaktywną) do wszystkich spraw będących w toku, niezależnie od tego, kiedy zostały one faktycznie wszczęte. Oznacza to bezpośrednie działanie nowego prawa. Przepis musi jednoznacznie i wyczerpująco wskazywać, do jakich postępowań się odnosi.

Należy wyjaśnić, że na gruncie ustaw podatkowych niedopuszczalne jest formułowanie przepisów niejasnych, nieprecyzyjnych, prowadzących do chaosu i wymagających dodatkowych objaśnień.

Nie można również zgodzić się z przedstawionym przez Pana stanowiskiem, że na gruncie ustawy o podatku akcyzowym możliwe jest odliczenie akcyzy tylko w sytuacji, gdy napój alkoholowy z zapłaconą akcyzą zostanie wykorzystany do produkcji innego napoju alkoholowego w tym samym roku. Przepis art. 21 ust. 8 ustawy o podatku akcyzowym, który reguluje kwestię obniżenia akcyzy w przypadku produkcji wyrobów akcyzowych w składzie podatkowym lub poza składem podatkowym, jeżeli do produkcji zużyto wyroby (składniki), od których akcyza została już zapłacona, nie wprowadza warunku wykorzystania do produkcji wyrobu akcyzowego (napoju alkoholowego) innego wyrobu akcyzowego (napoju alkoholowego) wyprodukowanego w tym samym roku.

Odnosząc się do kwestii możliwości wykorzystywania alkoholu etylowego wyprodukowanego przez małe gorzelnie, które korzystają z preferencji podatkowych (50% stawki podstawowej akcyzy) należy zauważyć, że ustawodawca przewidział dla tej grupy podmiotów obniżone stawki akcyzy, ale po spełnieniu określonych warunków. W art. 93 ust. 4c ustawy o podatku akcyzowym wprowadzono definicję „małej gorzelni”. Zgodnie z tym przepisem przez małą gorzelnię rozumie się gorzelnię, która jest prawnie i ekonomicznie niezależna od innych gorzelní, nie produkuje alkoholu etylowego na podstawie licencji uzyskanych od innych przedsiębiorców i wielkość jej produkcji alkoholu etylowego w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczyła 10 hektolitrów 100% vol. Zatem stawka preferencyjna obejmuje tylko określoną w tym przepisie ilość alkoholu etylowego. Alkoholowe wyroby rzemieślnicze są przeznaczone raczej do smakowania i drobnej degustacji, a nie do promowania spożycia na dużą skalę. Podkreślić przy tym należy, że przepisy dotyczące obniżonych stawek akcyzy dla małych gorzelní/producentów stanowią implementację regulacji unijnych.

Reasumując, postulowane zmiany są nieuzasadnione i nie mogą zostać uwzględnione. Z przedstawionych wyżej względów, brak jest uzasadnienia do podjęcia inicjatywy legislacyjnej dotyczącej nowelizacji ustawy o podatku akcyzowym w zakresie zaproponowanym w petycji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów